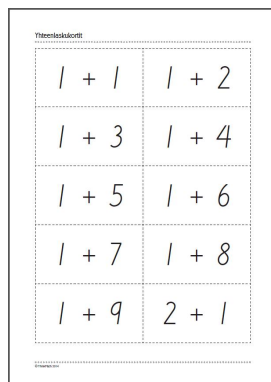

TAVOITE

- lukujonossa seuraavan luvun sanominen
- lisää 1-laskut ja niiden vaihdannaiset laskut

MATERIAALI

- Liite: Yhteenlaskukortit (0 + 1, 1 + 1, 2 + 1, 3 + 1, 4 + 1, 1 + 0, 1 + 2, 1 + 3, 4 + 1)

TEHTÄVÄSSÄ ETENEMINEN

Tehtävässä harjoitellaan laskemaan laskuja päässä käyttäen lyhentynyttä laskemista (jos lapsi ei vielä muista laskuja suoraan muistista tai osaa käyttää seuraava luku -muistisääntöä).

Laskukortit laitetaan pöydälle pinoksi kuvapuoli alaspäin. Käännä yksi laskukortti, esim. $2 + 1$. Nyt yritämme laskea tämän laskun ilman esineitä. Laskussa kahteen lisätään yksi (näytä numerot kortista). Nosta yksi sormi pystyyn merkiksi, että lisätään yksi. Sitten laitetaan omaan laskukoneeseemme eli päähän muistiin laskun ensimmäinen numero, kaksi. Kosketa päätä sormella ja sano hiljaa mielessä "kaksi". Jatka laskemista lukujonossa ja kosketa samalla jokaista nostettua sormeä toisella kädellä näin: "kolme" (kosketa nostettua sormeä). Kun kahteen lisättiin yksi, saatiin kolme.

Jatkakaa samoin muilla laskuilla. Lapset saavat nostaa vuorotellen kortin ratkaistavaksi. Vaihdannaisissa laskuissa (esim. $1 + 4$) havainnoi ensin, keksiikö joku lapsista, että lukujen paikkaa voi muuttaa laskussa. Jos ei, niin kertaa vaihdannaisuus ($1 + 4$ ja $4 + 1$): samat vastaukset, mutta $4 + 1$ on helpompi lasku ajatella ja nopeampi ratkaista.

Lajitelkaa lopuksi laskukortit niin, että vaihdannaiset laskut muodostavat parin.

HUOMIOITAVAA

- Tehtävän toimintatapaa voidaan käyttää myös myöhemmin hyväksi suuremmilla luvuilla laskettaessa, kun laskun toinen tekijä on 1, 2 tai 3. Toiminnan seuraava askel on, että aloitusluku voidaan vain pitää mielessä, koskettamatta päätä sormella. Toiminta vahvistaa lukujonon käyttämistä apuna tehtävässä oikealla tavalla: lukuja luettelemalla päästään oikeaan vastaukseen, mutta koko lukujonoa ei tarvitse luetella alusta asti. Vertaa tapaa esim. lukusuoran avulla laskemiseen, jossa lapsi sanoo yleensä lisättävän lukumäärän lukusanat. Esimerkiksi laskussa $5 + 2$ etsitään lukusuoralta luku viisi, lasketaan eteenpäin askelia yksi, kaksi ja katsotaan, mihin lukuun päädyttiin (7). Tämä ei tue lukujonon oikeanlaista hyödyntämistä laskemisessa, sillä lukujonossa ei edetä suurempiin lukuihin.